

INFORMATIE PROFIELWERKSTUK

Havo schooljaar 2020-2021

Stadslyceum

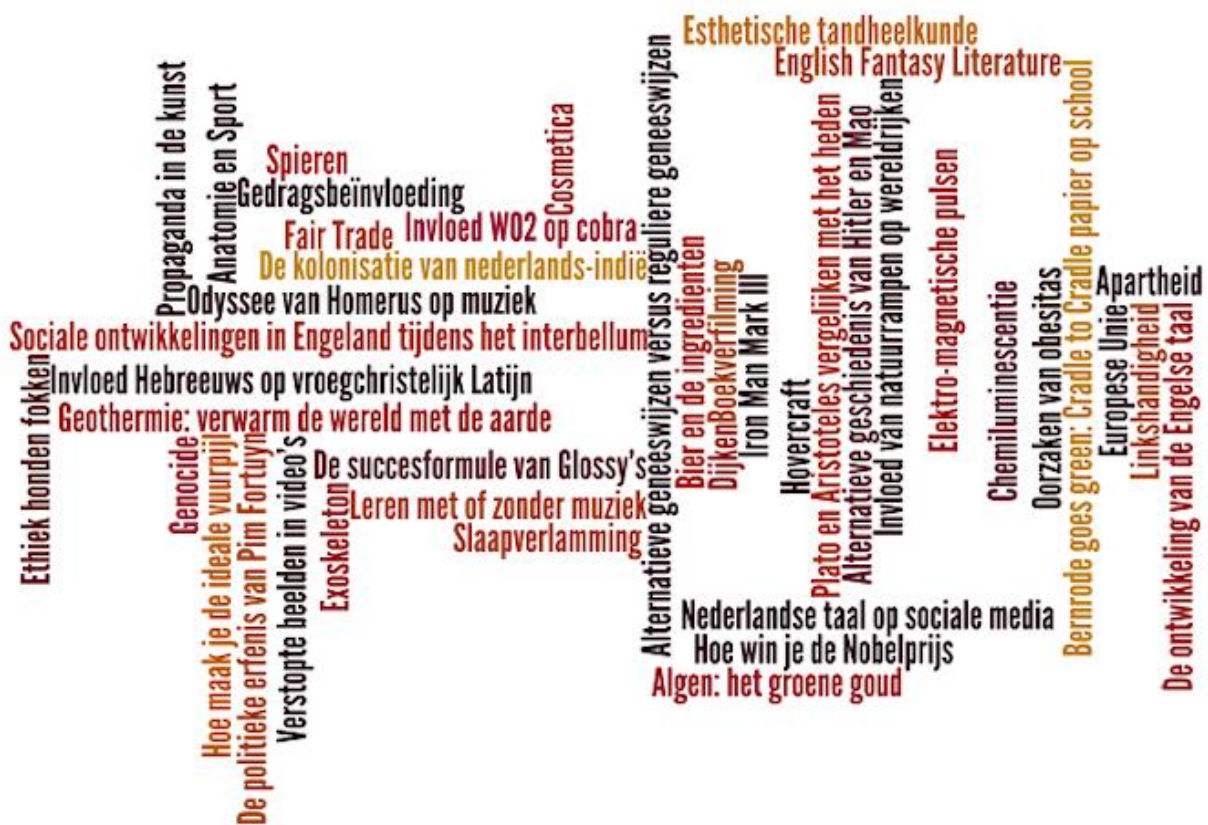
Voorwoord

Een belangrijk onderdeel van het eindexamen is het profielwerkstuk. Het profielwerkstuk vormt samen met de cijfers van de vakken Maatschappijleer en CKV het **combinatiecijfer** dat mee telt voor je eindexamen.

Met het profielwerkstuk laat je zien dat je op basis van wat je tot nu toe geleerd hebt zelfstandig een eigen onderzoek kunt doen. Wat jij interessant en/of belangrijk vindt, waar jij door geboeid wordt in een van de vakken uit je vakkenpakket kan leiden tot een prachtig onderzoek en profielwerkstuk. Een goed profielwerkstuk biedt jou dus de mogelijkheid om een persoonlijke noot aan het eind van je schoolloopbaan te geven. Het combinatiecijfer kan tevens dienen als een compensatiepunt.

Tevens biedt een goed PWS de mogelijkheid, zoals je in dit boekje zult lezen, je kansen te vergroten om geselecteerd te worden bij je vervolgstudie.

In dit boekje vind je alles wat je moet en wilt weten over het profielwerkstuk. Lees het goed door en maak gebruik van alle informatie die er in staat zodat jij je kansen op een goed cijfer vergroot. Wellicht dat jouw profielwerkstuk dan ook wordt ingestuurd door je begeleider voor één van de landelijke wedstrijden die er zijn en win je een mooie prijs net zoals Rianne Durkstra en Esmee Scholten. Zij wonnen in 2014 de Jan Penprijs bij het Gammasteunpunt van de RUG voor hun profielwerkstuk in de categorie Economie & Maatschappij.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1:	De belangrijkste zaken op een rij.	
	Wat is het profielwerkstuk?	4
	Hoe werkt de beoordeling van het profielwerkstuk?	5
	Het combinatiecijfer.....	5
Hoofdstuk 2:	Het onderzoek	
	Hoe doe je onderzoek?.....	6
Hoofdstuk 3:	Het eindproduct	
	Indeling van een profielwerkstuk	9
	Werkwijze en bronvermelding	12
Hoofdstuk 4:	Onderwerpkeuze en vervolgstudie.....	14
Hoofdstuk 5:	Planning PWS 2020/2021 (afspraken, inleverdata, etc.).....	15
Bijlagen		
Bijlage 1:	Versie 1 onderzoeksvoorstel.....	16
Bijlage 2:	Versie 2 onderzoeksvoorstel.....	17
Bijlage 3:	Voorbeeld procesverslag	18
Bijlage 4:	Beoordelingsformulier eindproduct.....	19

Hoofdstuk 1: De belangrijkste zaken op een rij.

Wat is het profielwerkstuk?

Het profielwerkstuk is een werkstuk waarmee je laat zien welke vaardigheden en kennis je hebt opgedaan in het voortgezet onderwijs.

Je mag zelf een onderwerp kiezen. Dat onderwerp breng je onder bij een vak binnen je vakkenpakket.

Maatschappijleer, LO en CKV kunnen alleen in een profielwerkstuk worden verwerkt in combinatie met een ander vak uit je profiel.

Je stelt een vraag, je zoekt kritisch in betrouwbare bronnen (boeken, websites, tabellen, grafieken etc.) naar het antwoord, je doet onderzoek en verwerkt je onderzoeksgegevens. Daarvoor staan ongeveer 80 uren. Je hoeft niet perse een werkstuk te *schrijven*. Andere vormen van het eindproduct zoals een poster, film, dans of kunstwerk, mits dit gepaard gaat met een achterliggend document waaruit het onderzoek blijkt, zijn ook toegestaan.

Het profielwerkstuk op het H.N. Werkman Stadslyceum bestaat uit een eindproduct en een presentatie.

Bij de beoordeling wordt ook gekeken naar *hoe* je hebt gewerkt. Het *proces* is dus ook belangrijk.

Dus:

- Het profielwerkstuk is een werkstuk dat als verplicht onderdeel van je eindexamen gemaakt moet worden.
- Het wordt gemaakt over één of meer vakken van het eindexamen.
- Het werkstuk wordt in principe begeleid en beoordeeld door 1 docent die in de bovenbouw les geeft.
- Je mag het profielwerkstuk alleen maken maar ook met twee personen. Dan werk je echter wel 160 uren in plaats van 80.
- Dit moet wel *altijd* in overleg met de docent
- De becijfering van het profielwerkstuk bestaat uit 5 onderdelen

	weging
• Vorm en structuur van het eindproduct	2x
• Inhoud en diepgang van het eindproduct	3x
• Conclusie en reflectie	2x
• Opzet en aanloop PWS (procesverslag)	2x
• Presentatie	3x

Hoe werkt de beoordeling van het profielwerkstuk?

Beoordeling

Voor het profielwerkstuk krijg je een apart cijfer. In de bijlage vindt je het beoordelingsschema (zie bijlage 4) waarin de becijfering beschreven staat. Je wordt op de vorm, structuur, inhoud, diepgang, het proces en op de presentatie van je profielwerkstuk beoordeeld.

Let op: *Je krijgt punten voor het halen van deadlines, nakomen van afspraken, op tijd inleveren van je profielwerkstuk en het laten zien hoe je gewerkt hebt. Als je dit niet haalt/doet dan worden daar ook geen punten voor toegekend.*

Je levert telkens alle versies in via Magister-opdrachten. Communicatie loopt via mail.

Zorg dat je naam en de naam van je begeleider op de voorpagina staan!

De inleverdatum van het definitieve PWS is waarschijnlijk 1 november 2020.

Als je af wilt wijken van die datum dan moet dat via de examencommissie! **Alleen de examencommissie kan vooraf toestemming geven om het PWS later in te leveren.**

Het combinatiecijfer

Combinatiecijfer

- Het cijfer op je profielwerkstuk is een onderdeel van het combinatiecijfer (= het gemiddelde van maatschappijleer + profielwerkstuk + CKV)
- Het profielwerkstuk wordt beoordeeld met een **cijfer**. Dit cijfer wordt afgerond op een geheel cijfer. Voorbeeld HAVO: Je hebt een 5,4 gehaald op Maatschappijleer, een 7,6 op het profielwerkstuk en 6,6 op CKV. Eerst worden deze drie cijfers afgerond, dan worden ze opgeteld en gedeeld door drie. Je combinatiecijfer wordt dan een $(5 + 8 + 7) / 3 = 6,7 = 7$. Je krijgt dus een 7 voor het combinatiecijfer.
- Het combinatiecijfer telt als een volwaardig cijfer mee in de slaag/zakregeling. Je kunt een 7 of 8 op het combinatiecijfer dus ook gebruiken om er onvoldoendes mee te compenseren. Aangezien je zelf ook invloed kunt uitoefenen op de beoordeling van het profielwerkstuk heb je dus een prima middel in handen om je uitgangspositie voor het eindexamen te verbeteren.
- **Let op: Je kunt NIET slagen als je voor maatschappijleer, CKV of het profielwerkstuk een cijfer lager dan een 3,5 (4) hebt behaald.**
- Technasium leerlingen doen in plaats van het PWS de Meesterproef (informatie hierover is bij Harrie ter Reegen te verkrijgen).
- Aangezien het PWS op geregelde tijden beoordeeld, gecorrigeerd en becommentarieerd wordt is geen herkansing mogelijk. Het cijfer wordt binnen 14 dagen na de presentatie vastgesteld en is dan definitief.

Hoofdstuk 2: Het onderzoek

Hoe doe je onderzoek?

Hoofdvraag

Je hebt een thema of onderwerp waarbij je op een boeiend probleem stuit. Dan ga je als volgt te werk:

- Doe een verkennend (literatuur) onderzoek. Maak jezelf wegwijs in je onderwerp en stel een hoofdvraag. Hou je literatuuronderzoek gedurende je hele onderzoek bij. Je inzichten kunnen veranderen of juist helderder worden.
- Formuleer een (waarom, waardoor, in hoeverre) hoofdvraag. Stel, indien dat bij jouw onderzoeksvraag of hoofdvraag past, een hypothese op. Houd observaties / analyses gedurende het hele onderzoek goed bij.

Het gaat er uiteindelijk om wat je nodig hebt om je hoofdvraag / onderzoeksvraag goed te beantwoorden. Welke boeken zijn dat? Welke mensen om te interviewen? Al je onderzoek leidt tot de keuze hoe je profielwerkstuk er uit gaat zien. Wederom: bespreek dit heel goed met je begeleidend docent.

Let op: de manieren waarop je tot een antwoord komt op vragen die je stelt kunnen per vak erg verschillen. Overleg dus goed met je begeleider!

Deelvraag

Vaak kun je een onderzoeksvraag opdelen in een aantal deelvragen, waarmee je het onderzoek verdeelt in kleinere stappen. Je krijgt daarmee beter zicht op de haalbaarheid en je vergroot de kans dat je alle kanten van de onderzoeksvraag belicht. Bovendien heb je meteen een opzet voor de hoofdstukken, want je kunt aan elke deelvraag een hoofdstuk wijden.

Met de onderzoeksvraag en deelvragen maak je duidelijk wat je *wel* en wat je *niet* aan de orde stelt. Wanneer je goed hebt nagedacht over de onderzoeksvraag, word je minder snel verleid zijpaden te gaan bewandelen. Daarnaast kun je uit beschikbare informatie het bruikbare beter selecteren. Bovendien kun je met een duidelijke onderzoeksvraag beter conclusies formuleren.

Tips bij het formuleren van een goede onderzoeksvraag

- Kies een onderwerp dat dicht bij jezelf ligt.
- Stel een scherp geformuleerde en goed afgebakende onderzoeksvraag. Het is de belangrijkste vraag van je profielwerkstuk. Begin bijvoorbeeld met *waarom*, *waardoor* of *in hoeverre*. Deelvragen helpen je om de onderzoeksvraag te beantwoorden. Ze zijn kort en krachtig: Hoe, wat, wie, waarmee, welke?
- Kies een overzichtelijk, goed te onderzoeken onderwerp (Niet te breed of te vaag: De Tweede Wereldoorlog, Ziektes, de Economische Crisis)
- Kies een origineel onderwerp (Niet: Vulkanen, De Tweede Wereldoorlog, Dromen, Sponsoring)

- Durf tijdens je onderzoek te veranderen. Je kunt bijvoorbeeld deelvragen aanpassen.
- In onderzoeksvragen wordt meestal gevraagd naar het *waarom*, *waardoor*, *naar de afweging (in hoeverre)*.
- In deelvragen wordt gevraagd naar het *wie*, *wat*, *waar*, *welke*, *wanneer*, *hoe*, *waardoor*, *waarvoor*, *waarmee*, enz.

Overleg altijd met je begeleidende docent!

Als je een idee hebt voor een onderzoeksvraag is het belangrijk goed te overleggen met je docent. Hij of zij geeft je aanwijzingen kunnen geven en kan je op weg helpen. Zeker als je onderzoeksvraag niet goed is, of als je onderzoeksplan onmogelijk uitvoerbaar is, kan je docent je helpen voordat je veel tijd en energie in een onderzoek hebt steekt, waarmee je uiteindelijk niets kan. Het is daarom van groot belang dat je overlegt voor je daadwerkelijk met je onderzoek begint.

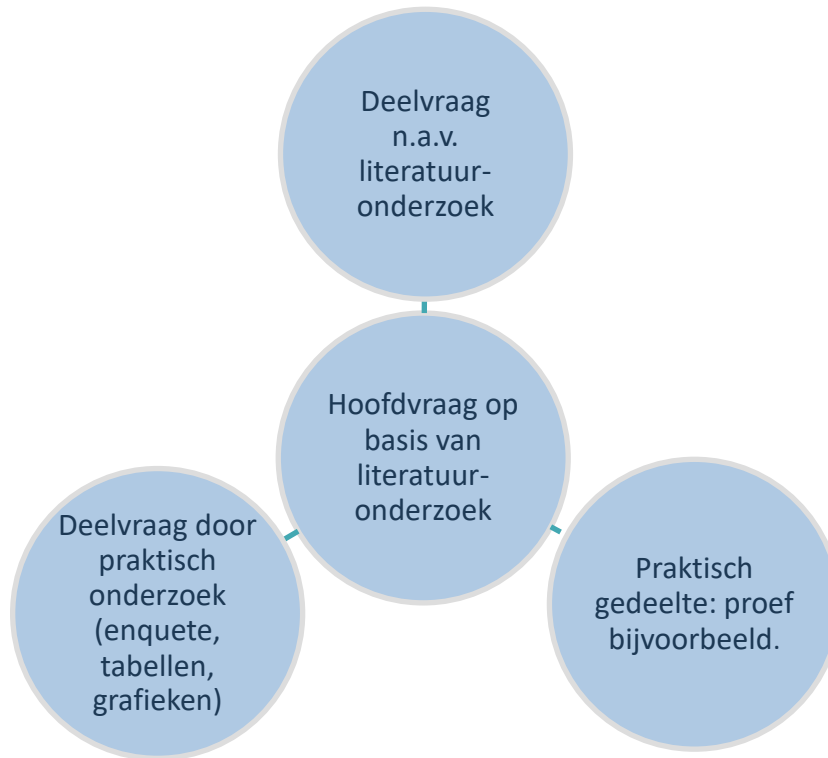
Hieronder volgt een aantal formuleringen voor vragen die je kunt stellen¹:

<i>Wat is de gangbare definitie?</i>	<i>Waarop lijkt het?</i>
<i>Welke kenmerken heeft het?</i>	<i>Waarom is het tegengesteld?</i>
<i>Waaruit bestaat het?</i>	<i>Wanneer is het begonnen of geëindigd?</i>
<i>Welke soorten of onderdelen zijn er te onderscheiden?</i>	<i>Waar komt het vandaan?</i>
<i>Waar toe behoort het?</i>	<i>Waar gaat het naartoe?</i>
<i>Waar is het een onderdeel van?</i>	<i>Hoe ontstaat het of hoe is het ontstaan?</i>
<i>Hoe gebeurt het?</i>	<i>Welke waarde heeft het?</i>
<i>Welke voorwaarden of omstandigheden maken het mogelijk?</i>	<i>Wat zijn de voordelen?</i>
<i>Welke maatregelen vereist het?</i>	<i>Wat zijn de nadelen?</i>
<i>Welke gevolgen heeft het?</i>	<i>Welke argumenten voor of tegen zijn aan te voeren?</i>
<i>Welke methode wordt ervoor gebruikt?</i>	<i>Hoe ontwikkelt het zich?</i>
<i>Welk doel dient het?</i>	<i>Wie of wat doet het?</i>
<i>Welke taak heeft het?</i>	<i>Wie of wat is erbij betrokken?</i>
<i>Waar komt het voor?</i>	<i>Wie of wat ondergaat het?</i>

¹ Uit: Instructieboekje PWS VWO6 Grotiuscollege, 2012

Tip:

Denk voor je eigen onderzoek na: wat is mijn centrale onderzoeksvraag? Welke deelvragen horen erbij? Staan de deelvragen wel dicht bij de onderzoeksvraag maar overlappen ze niet met de hoofdvraag en onder elkaar? Op welke manier kom ik tot een antwoord van mijn vragen? Het maken van een schema zoals hieronder kan je bij het structureren van je werkstuk helpen.

Let op: Bij de exacte vakken kan een praktisch onderzoek een onderdeel vormen van je PWS.

In dat geval neem je dit als een apart hoofdstuk op in je PWS.

Je deelvraag is dan in feite je 'praktische onderzoeksvraag', waarvoor je een hypothese kunt formuleren en je met een experiment gaat aantonen of die hypothese klopt. De waarnemingen verwerk je in een tabel of diagram dat je opneemt als resultaat. Je sluit af met een conclusie aan het eind van het hoofdstuk.

Je verslag vormt dus in zijn geheel een hoofdstuk dat je opneemt in je PWS.

De waarnemingen/ruwe meetresultaten kunnen als bijlage bij het PWS achteraan worden toegevoegd.

Hoofdstuk 3: Het eindproduct

Indeling van het profielwerkstuk

Bij een geschreven werkstuk hanteren we meestal de volgende indeling

1. titelpagina (schutblad)
2. eventueel een voorwoord, vooral als je iemand wilt bedanken
3. inhoudsopgave
4. inleiding met daarin een korte uitleg van je onderwerp
5. hoofdtekst (enkele hoofdstukken) *
6. conclusie
7. samenvatting
8. literatuur- en bronnenlijst
9. evt. bijlagen
10. procesverslag

* Het is een mogelijkheid om onderzoeks- en deelvragen elk in een hoofdstuk te laten terugkomen. Elke deelvraag is dan echt een apart artikel.

Maar let op: hierover verschillen de inzichten per vak, overleg dus altijd met je begeleider hoe je het beste kunt werken

De verschillende onderdelen van het PWS

1 Titelpagina

De *titel* moet kort, krachtig en pakkend zijn: minder dan tien woorden. Dat daagt de lezers uit om te gaan lezen. Op de titelpagina staat achtereenvolgens vermeld:

- titel (eventueel met ondertitel);
- voorletter(s) en achternaam van de schrijver(s);
- profiel en vak(ken);
- school en klas;
- naam begeleiders.

2 Voorwoord (eventueel)

Het *voorwoord* is een persoonlijke gedachte, dankbetuiging

3 Inhoudsopgave

De *inhoudsopgave* geeft in een notendop de opbouw van de tekst weer. Hieronder is een voorbeeld van een inhoudsopgave weergegeven.

Inhoudsopgave	
Inleiding	
1 Beschrijving van het onderzoek	2
1.1 Onderzoeksopzet	3
1.2 De steekproef	4
...	
2 Resultaten	8
2.1	9
...	
3 Samenvatting	14
Literatuurlijst	
Bijlagen	
Bijlage 1 Logboek	
Bijlage 2 Plan van aanpak	
Bijlage 3 Vragenlijst	

4 Inleiding

In de *inleiding* wordt de lezer geïnformeerd over:

- het onderwerp
- legitimatie van je onderwerp
- de onderzoeksvragen en/of hypothesen.
- uitvoering van je onderzoek

In de inleiding is plaats om de achtergrond of het belang van het onderwerp en de onderzoeksvraag toe te lichten (legitimatie). Eventueel kan daar nog een korte omschrijving van centrale begrippen aan worden toegevoegd. Tenslotte is het gebruikelijk in de inleiding de opbouw van de tekst per hoofdstuk (deelvragen) aan te geven. De definitieve versie van de inleiding kan pas worden geschreven wanneer de indeling en de inhoud van het schriftelijk verslag vast ligt.

Wanneer een schriftelijk verslag in groepsverband tot stand is gekomen, staan in de inleiding de individuele bijdragen aan het verrichte onderzoek en de geschreven tekst gespecificeerd.

5 Hoofdstuk

De *hoofdstuk* bestaat uit hoofdstukken die eventueel opgedeeld zijn in paragrafen. Houd de titels van de hoofdstukken en paragrafen kort en zorg ervoor dat de titel de essentie weergeeft van het betreffende hoofdstuk of de betreffende paragraaf. In dit gedeelte verwerk je ook tabellen en grafieken, heb je plaatjes en werk je met een zorgvuldige bronvermelding (zie verderop het gedeelte *werkwijze en bronvermelding*).

6 Conclusie

Sluit in de *conclusie* zo goed mogelijk aan bij de onderzoeksvragen in de inleiding. De conclusie is als het ware het antwoord op de onderzoeksvragen.

7 Samenvatting (maximaal $\frac{3}{4}$ A4 pagina)

In de *samenvatting* komt geen nieuwe informatie meer aan bod. De samenvatting is een korte, kernachtige weergave van de inhoud van de hoofdtekst met onder meer de hoofdconclusies van het onderzoek.

Literatuurverwijzingen, citaten, tabellen en figuren horen niet in een samenvatting thuis.

8 Literatuur- en bronnenlijst

De *literatuurlijst*, de lijst van geraadpleegde bronnen, staat achter in het werkstuk. Alle geraadpleegde bronnen staan in alfabetisch volgorde van de achternaam van de auteur. Auteur en titel staan duidelijk vermeld, de titelbeschrijvingen zijn compleet.

De verschillende bronvermeldingen in de literatuurlijst hebben de volgende kenmerken:

Boeken:

- auteursnaam;
- titel, (eventueel uitgever);
- plaats van uitgave;
- jaar van uitgave (eventueel druk).²

Voorbeeld:

Essink, Karel: Stormvloed 1509. Geschiedenis van het Dollardgebied. Groningen 2013

Tijdschriften:

- auteursnaam;
- titel van het artikel;
- titel tijdschrift;
- nummer jaargang en nummer tijdschrift;
- paginanummers (eventueel).

Voorbeeld:

Schreuder, Arjen: Jonge bomen en struiken vertrapt door grote grazers. NRC 14 maart 2014

Internetsites:

Vermeld altijd de URL én de datum waarop je de site hebt bezocht.

Let op: Google is *geen* website maar een zoekmachine, niet naar verwijzen dus.

Voorbeeld:

<http://www.examenblad.nl/wetgeving-over/2014/vwo?horizon=vq41h1h9r7yd&relvar=n57®ime=hfregts>; datum van raadpleging 4 mei 2014

² Deze gegevens staan helemaal vooraan in elk boek

Welke manier je gebruikt, maakt niet uit, als je de door jou gekozen manier maar *consequent* gebruikt. Overleg zo nodig met je begeleider.

9 Bijlagen

In een bijlage kan informatie worden opgenomen die voor de lezer de moeite waard is, maar te gedetailleerd is om in zijn geheel in de hoofdtekst op te nemen. Bijvoorbeeld een samenvatting van een interview, gebruikte vragenlijsten, uitgebreide tabellen of een verstuurd brief. In het algemeen geldt: beperk het aantal bijlagen. Let op: bijlages moeten functioneel zijn voor je PWS.

10 Procesverslag VOOR IEDEREEN VERPLICHT

Een procesverslag is een verslag waarin je beschrijft hoe je onderzoek is verlopen, welke problemen je tegenkwam en welke oplossingen je vond. Je beschrijft hoe je keuzes hebt gemaakt in je zoektocht naar de juiste bronnen en welke afwegingen je hierin hebt gemaakt. Begeleiders willen ook nauwkeurig bijgehouden zien hoeveel uren je hebt gewerkt en op welke plek (de bibliotheek bijvoorbeeld). Bij het procesverslag horen ook de verschillende formulieren (bijlagen 1 t/m 4) met de afspraken van de contactmomenten.

Werkwijze en bronvermelding

Parafraseren, citeren en gebruik van tabellen en figuren

In de hoofdtekst formuleer je je eigen vragen en geef je je antwoorden daarop. Hiervoor gebruik je literatuur of doe je onderzoek. Bij de verwerking van de gevonden informatie gebruik je vaak informatie en inzichten van anderen voordat je dan je eigen mening of conclusie verwoord. Hierbij zal je vaak parafraseren en citeren.

Citeren

Citeren noemen we het letterlijk overnemen van andermans tekst.

Parafraseren

Bij het parafraseren neem je de gedachte/ ideeën van een ander auteur over.

Tabellen en figuren

Tabellen en figuren zijn uitstekende middelen om overzichtelijk en compact een hoeveelheid informatie aan de lezer aan te bieden. Ze moeten worden voorzien van een volgnummer en een titel. Wanneer een tabel of figuur niet door jezelf is opgesteld, moet je de bron vermelden. In de tekst zelf verwijst je naar de figuur of tabel.

Alle door jou gebruikte literatuur moet ook in de literatuurlijst staan!

Heb je nog literatuur gevonden die voor je onderwerp belangrijk is, kun je deze ook in je literatuurlijst zetten (evt. in een aparte lijst van niet gebruikte literatuur).

Hoe en wanneer vermeld je bronnen?

Als je informatie ontleent aan je bronnen, verwijst dan naar die bronnen. Bij specifieke informatie, meningen van auteurs, citaten, parafrasing, tabellen, afbeeldingen etc. verwijst je naar de bron. Als je iets vermeldt dat algemeen bekend is, hoeft je niet te verwijzen.

Let op: Je kunt op twee manieren verwijzen:

- bronvermelding in de tekst
- voetnoten

Bronvermelding in de tekst

Je kunt in de tekst verwijzen naar je bron. Doe dat onmiddellijk na de betreffende informatie in de vorm van een korte verwijzing tussen haakjes.

Voorbeeld van een bronvermelding in de tekst:

“De eerste verzetsgroepen in Nederland zijn pas bekend uit 1942. Het duurde nog een jaar voor verschillende groepen contact tussen elkaar gelegd hadden en er sprake kon zijn van gecoördineerde grotere acties, die de Duitse bezetter merkbare schade konden berokkenen.” (C. van de Rest, 1994, p.231).

De informatie uit het voorbeeld is blijkbaar afkomstig uit een boek van C. van de Rest. In de literatuurlijst achterin het werkstuk staat de complete titelbeschrijving van deze bron (zie pt 8 Literatuurlijst en bronvermelding uit het vorige hoofdstuk). Daarmee kan de lezer de bron in b.v. de bibliotheek opzoeken. Op pagina 231 moet hij de genoemde informatiebron tegenkomen.

Bronvermelding met voetnoten

Bij voetnoten zet je achter het citaat een voetnoot welke als nummer verschijnt. Vervolgens komt dit nummer onderaan de pagina terug. Je doet dit als volgt:

- 1 cursor achter de punt
- 2 ga naar invoegen
- 3 ga naar verwijzing →
- 4 klik op voetnoot invoegen → Naam auteur, *titel van het boek (plaats en jaar van uitgave)*, blz. / URL met datum

Plagiaat

Als je (bijna) letterlijk andermans teksten hebt overgenomen zonder dit te vermelden noemen we dat plagiaat – en dat is fraude. Het werkstuk kan dan niet goedgekeurd worden. Natuurlijk maak je gebruik van literatuur maar het gaat juist erom dat je naar aanleiding van de geciteerde of geparafraseerde opvattingen je eigen inzichten formuleert.³

Bij plagiaat ligt jouw lot in handen van de examencommissie!

Tip: maak bij het lezen van je literatuur korte aantekeningen, met enkel de informatie die je echt nodig hebt. Hierdoor zet je deze informatie vanzelf om in je eigen woorden. Noteer wel bij elke aantekening uit welke bron deze komt en bij een boek ook van welke bladzijde. Dit is belangrijk voor de literatuurverwijzing!

³ Zie webdocument op: [http://www.usgym.nl/vakken/PWS1214/Plagiaat voorkomen](http://www.usgym.nl/vakken/PWS1214/Plagiaat%20voorkomen) datum van raadpleging 16 april 2014

Hoofdstuk 4: Onderwerpkeuze en vervolgstudie

In het hoger onderwijs vinden voor alle opleidingen matchingsactiviteiten plaats. Er wordt o.a. gekeken of je voldoende beeld hebt van de opleiding en het werkveld. Bovendien zullen steeds meer hogescholen en universiteiten over gaan tot decentrale selectie. Dit houdt in dat je op basis van geschiktheid en motivatie wordt toegelaten tot een opleiding. Een goed profielwerkstuk (over bijvoorbeeld een onderwerp wat met je vervolgopleiding te maken heeft) kan één van de bewijsstukken zijn in je portfolio die je helpen bij die decentrale selectie! Denk dus goed na over je onderwerpkeuze en of je hiermee wellicht je studiekeuze mede kunt onderbouwen en motiveren. Ook kun je je ervaring die je afgelopen jaren hebt opgedaan met LOB (checkthebizz, beroepenvoorlichting, hanzeXperience) gebruiken bij het bepalen van je onderwerp voor je profielwerkstuk.

Onderwerpkeuze

Er zijn veel bronnen op internet die je kunnen helpen bij het bepalen van je onderwerpkeuze. Hogescholen en universiteiten willen je graag helpen bij het uitvoeren van het onderzoek dat je doet voor je profielwerkstuk. Ook kun je voor literatuuronderzoek gebruik maken van de mediatheek van de Hanzehogeschool of van de Universiteitsbibliotheek van de RUG.

Kijk voor inspiratie eens op:

<http://www.kennislink.nl/>

<http://www.rug.nl/education/scholierenacademie/scholieren/profielwerkstuk/>

<http://toetswijzer.kennisnet.nl/main.asp>

<https://www.hanze.nl/betasteunpunt>

<http://www.otp.nl/>

(als je marketingonderzoek bij een bedrijf wilt doen)

**Alle universiteiten in Nederland hebben steunpunten en sites voor informatie.
Ook HBO instellingen bieden mogelijk ondersteuning.**

Hoofdstuk 5: Planning Profielwerkstuk 2020/2021

Het onderzoeksvoorstel

- Je vormt tweetallen
- Per groep werk je het onderzoeksvoorstel dat hieronder staat uit.
- Iedereen levert dat onderzoeksvoorstel via Magister opdrachten bij zijn/haar eigen mentor in.
- Je denkt serieus na over een onderwerp. Het is belangrijk dat je let op de onderzoekbaarheid van je onderwerp. Je bepaalt dit aan de hand van bronnen en literatuur. Denk na over de betrouwbaarheid en bruikbaarheid van die bronnen. Denk al vast na over een eventuele vraag die past bij het onderwerp.
- Het gaat om een voorstel, een eerste stap. Later in het proces worden het onderwerp en de hoofdvraag echt vastgelegd. Hierin wordt je begeleidt. Op basis van het voorstel kan later, in overleg met mentor of begeleider, besloten worden om het onderwerp, de invalshoek, het bijpassende vak aan te passen.
Hoe concreter het voorstel des te groter de kans dat je wordt ingedeeld bij je keuzevak!

Toewijzing van de begeleiders

Je krijgt vanuit school een begeleider toegewezen.

De onderzoeksopzet

- De periode tot de zomervakantie werk je aan de onderzoeksopzet. Dit is meer uitgebreid en doordacht dan het onderzoeksvoorstel. In deze fase onderzoek je je bronnen en literatuur en schrijf je een inleiding voor je onderzoek waarin je vertelt hoe je het onderzoek zal gaan uitvoeren.
Hierin moeten de volgende dingen staan:
 - Motivatie
 - Toelichting relevantie van het onderwerp of probleemveld
 - Verwijzing naar een eerder onderzoek, een mooi citaat bijvoorbeeld
 - Hoofdvraag
 - Deelvragen met uitleg hoe deze de hoofdvraag zullen ondersteunen
 - Vorm en methode
- **Eis: Je neemt minimaal 2 x contact op met je begeleider!**
- **Je maakt heldere notulen van de gesprekken met je begeleider.** Hierin noteer je genoemde tips en aanwijzingen van je begeleider en zet je de gemaakte afspraken op een rij.
- **Inleveren: Inleiding** (zoals hierboven uitgelegd), taakverdeling, logboek + procesverslag inclusief de notulen.

De eerste versie (zomervakantie tot 1 oktober)

- Na de zomervakantie werk je aan de eerste versie.
- Hoe beter deze versie, des te beter de feedback en hoe beter je eindversie zal worden.

De eindversie (1 oktober tot 1 november)

Versie 1 van je onderzoeksvoorstel profielwerkstuk havo 5 schooljaar 20/21

Naam + klas + mentor groepslid 1 (voorzitter)	
Naam + klas + mentor groepslid 2	
Onderwerp (maximaal 1 zin)	
Korte beschrijving van het onderwerp	
Vak	
Eerste aanzet tot hoofdvraag (wat wil je met dit onderwerp gaan doen?)	
Vorm	
Lijst met ten minste 4 betrouwbare bronnen/literatuur	

Versie 2 van je onderzoeksvoorstel profielwerkstuk H5

Inleiding minimaal 1 A4-tje (goed geschreven en een lopend verhaal) waarbij de volgende punten aan de orde komen.

- Motivatie (waarom is er voor dit onderwerp gekozen?)
- Toelichting relevantie onderwerp (waarom is het onderwerp belangrijk?) Toelichten!
- Is er al eerder onderzoek verricht? Door wie? Wat is de stand van zaken? Licht dit toe.
- Hoe gaat je onderzoek er uit zien? Hoe gaan jullie het aanpakken?
 - voorlopige hoofdvraag (overleg met je begeleider)
 - voorlopige deelvragen (wie, wat, waar, etc. overleg met je begeleider)
- Leg uit welke vorm je profielwerkstuk krijgt (Powerpoint, Prezi, interactief, digitaal, betoog, poster, toneelstuk, clip, video, vlog, beschouwing, kunststuk, etc.)

Bronnenstudie (maximaal 3 A4-tjes). In overleg met de begeleider

- Welke bronnen heb je tot nu toe gevonden? Wat staat er in?
- Literatuurlijst (maak al vast een lijst aan die je uitbreidt gedurende je onderzoek).

Notulen en procesverslag (1 A4-tje)

- Wie heeft wat gedaan?
- Waar zijn jullie tegenaan gelopen?
- Welke keuzes zijn er in de eerste fase van het onderzoek gemaakt?

De formats voor versie 3 en 4 volgen in september/oktober 2020.

De eerste versie van je profielwerkstuk: voorlopige versie van je profielwerkstuk. Hierop krijg je feedback van je begeleider. Deze versie wordt waarschijnlijk begin oktober ingeleverd.

De eindversie van je profielwerkstuk: De eindversie van je profielwerkstuk wordt ingeleverd in november 2020.

Presentaties? Dat is nog iets waar we goed over na moeten denken en die info volgt dan ook nog maar we proberen er iets moois van te maken.

Voorbeeld van een procesverslag: Deze tabel die je kunt gebruiken bij het schrijven van je procesverslag (met een voorbeeld)

Datum, plaats	Handeling, gevonden literatuur, beslissing	Hoe verwerkt in mijn werkstuk?	Problemen, vervolgstappen, afspraken met begeleider
8 september, Openbare bibliotheek	Twee artikelen gevonden over bloedsomloop bij krokodillen	In hoofdstuk 2 om de bloedsomloop bij krok te vergelijken met die van slangen. Daarbij grote moeilijkheden ondervonden omdat ik de gegevens in een belangrijke tabel niet begreep	Uitleg gehad, nu zelf verder. Volgende week even het resultaat bespreken.

Rubric PWS HAVO Stadslyceum 2020-2021

3 4 5 6 7 8 9 10

	Onvoldoende	Matig	Voldoende/Goed	Uitmundend	Weging	Cijfer
Vormgeving en structuur	<ul style="list-style-type: none"> - geen titelpagina, inhoudsopgave en inleiding - slecht gebruik alinea's - barst van de spel- en taalfouten - afbeeldingen zijn niet terzake - ontbreken duidelijke inleiding-middenstuk-conclusie - te weinig tekst 	<ul style="list-style-type: none"> - er is minimaal aan de vereisten van vormgeving en structuur voldaan - een aantal spel- en taalfouten - slechte verwijzing naar overigens juiste afbeeldingen - weinig tekst 	<ul style="list-style-type: none"> - mooi vormgegeven - nagenoeg geen spel- of taalfouten - inleiding nodigt uit tot verder lezen - structuur in tekst staat in dienst van de gebruikte methode en vraagstelling 	<ul style="list-style-type: none"> - heldere vormgeving - correcte afbeeldingen met verwijzing uit tekst - goede opzet alinea's - scherpe formulering 	2x	
(Vak)Inhoud en diepgang	<ul style="list-style-type: none"> - vraagstelling onduidelijk niet samenhangend - bevat grove onjuistheden - (teveel) knip- en plakwerk - geen lopend verhaal - onjuiste data - geen of slecht onderzoek gedaan - dubieuze bronnen - bronnen die niet goed gebruikt worden 	<ul style="list-style-type: none"> - minimale diepgang - bevat vergeeflijke onjuistheden - data correct weergegeven - bevat voornamelijk oude informatie - eigen onderzoek is zichtbaar, maar niet meer dan dat 	<ul style="list-style-type: none"> - feiten worden juist weergegeven - onderwerp wordt terzake behandeld - verschillende bronnen, waarvan een aantal met diepgang geïntegreerd in tekst - verbanden worden goed gelegd - goede grafiek(-en) - kloppende berekeningen - 80 studielasturen per persoon is duidelijk zichtbaar in het PWS 	<ul style="list-style-type: none"> - gegevens worden op waarde geschat - bevat een enkel origineel inzicht (of meerdere !) - stapsgewijze berekening met/of uitleg - goede feitelijke argumenten - zeer goede en originele bronnen 	3x	

Mocht de beoordeling voor (Vak) Inhoud en diepgang binnen het rode kader vallen dan kan op de andere onderdelen niet hoger gescoord worden dan het cijfer dat daar behaald is (een 3 of 4 dus) met uitzondering van de presentatie, daar kun je dan eventueel hoger op scoren.

3 4 5 6 7 8 9 10

	Onvoldoende	Matig	Voldoende/Goed	Uitmuntend	Weging	Cijfer
Conclusie, Reflectie en Bronvermelding	<ul style="list-style-type: none"> - komt niet overeen met inhoud - bronvermelding behelst slechts de Nederlandse Wikipedia - voetnoten en bronnen niet of onjuist vermeld 	<ul style="list-style-type: none"> - bronnen summier aanwezig - conclusie is redelijk zinnig 	<ul style="list-style-type: none"> - uit conclusie blijkt begrip van de zaak - feiten worden van meningen onderscheiden 	<ul style="list-style-type: none"> - heldere conclusie die tot nadenken stemt - bronnen en conclusie worden goed met elkaar in verband gebracht - geeft overgebleven vragen aan - voetnoten en bronnen juist en op de juiste plaatsen vermeld - er wordt kritisch naar eigen onderzoek gekeken 	2x	
Opzet en aanloop PWS	<ul style="list-style-type: none"> - geen procesverslag aangeleverd - herkomst PWS onduidelijk - slecht contact met docent en/of mede-PWS-er - PWS niet op tijd ingeleverd 	<ul style="list-style-type: none"> - er zijn hoofd en deelvragen geformuleerd - er is een procesverslag aangeleverd op Magister - PWS niet op tijd ingeleverd 	<ul style="list-style-type: none"> - hoofd en deelvragen bevatten logische structuur - het proces wordt inzichtelijk gemaakt (procesverslag op orde, gedateerde versies PWS op Magister) - PWS op tijd ingeleverd 	<ul style="list-style-type: none"> - afspraken zijn gemaakt en altijd nagekomen - de houding van de leerlingen was altijd pro-actief. - wijzigingen van de opzet van het PWS zijn altijd goed gemotiveerd op tijd doorgevoerd - PWS op tijd ingeleverd. 	2x	
Presentatie	<ul style="list-style-type: none"> - presentatie is onduidelijk voor derden. - gedesinteresseerde houding 	<ul style="list-style-type: none"> - grote stukken tekst op powerpoint voorlezen 	<ul style="list-style-type: none"> - aardig lopend, duidelijke voordracht / voorstelling - dia's verhelderen/ ondersteunen verhaal - afgestemd op publiek 	<ul style="list-style-type: none"> - creatief - soepel en correct reagerend op vragen uit publiek 	3x	
<p>Mocht de beoordeling voor Opzet en aanloop binnen het rode kader vallen dan kan op de andere onderdelen niet hoger gescoord worden dan het cijfer dat daar behaald is (een 3 of 4 dus) met uitzondering van de presentatie, daar kun je dan eventueel hoger op scoren</p>					Eindcijfer:	<i>Totaal aantal ptn delen door 12</i>